

[Lars M. Olsen.]

passiv, for smålig med hensyn til kulturelle ofre. Det forekommer i hvert fald mig, at dette kan gøres gældende i flere og flere parallelle sager og ikke mindst i nærværende. Jeg kan ikke huske, om det var i ministerens fremsættelsestale eller kunstkommissionens betænkning, der blev peget på, at man indenfor andre styreformere end den demokratiske i langt højere grad gør en rent kulturel indsats. Når vi hidtil har været så slemme til ikke at gøre det herhjemme, tror jeg ikke, det skyldes, at der ikke er kunstnerisk forståelse og kunstnerisk interesse ude i befolkningen. Det tror jeg der er. Jeg tror, der er et behov, som ikke først skal skabes, men som skal stimuleres, skal sættes i gang, og på dette felt tror jeg som sagt at denne forsåvidt beskedne lov vil medvirke til at bryde vej frem.

Vi ved jo allesammen, at arkitekter er noget, vi ikke kan undvære — ja, der er måske enkelte, der har en anden opfattelse — men billedhuggere og malere vurderes ikke på samme måde som arkitekter. Dette lovforslag er med til at hæve disse to vigtige faktorer i det kunstneriske liv op på et plan, der nærmer sig det, som arkitekterne, efter min mening med rette, indtager herhjemme. Vi kan ikke bygge huse, uden at vi har arkitekter; men det burde også være sådan, at vi fremover på en række områder beskæftigede billedhuggere, malere og eventuelt forskellige andre indenfor de kunstneriske områder, når vi skal opføre bygninger eller sætte store anlæg i gang, som appellerer til et virkelig kunstnerisk initiativ.

Nu er vi altså kommet så langt, og det kan vi sikkert alle her i tinget være tilfredse med. Man har måske lov at stille det spørgsmål, hvor langt vi havde været herhjemme, hvis vi ikke havde haft de mange private fonds, som har stillet midler til rådighed. I denne forbindelse kan jeg ikke undlade at nævne Ny Carlsbergfondet. Jeg har opholdt mig så længe herved, fordi jeg har indtryk af, at der ude i folket, taget i dette ords allerbedste og bredeste betydning, er ved at vokse en kunstforståelse og et kunstbehov frem, og jeg begrunder dette med, at der i de senere år, måske i nogen grad efter svensk forbillede, er skabt organer, ganske vist kun spæde or-

ganer — men alt stort skal jo begynde i det små — som vil bringe kunsten ud til befolkningen. Jeg peger her bl. a. på organisationen „Kunst på arbejdspladsen“. Kunstforeninger dannes der i mangfoldige byer, foreninger af forskellig art, men med det fælles formål at bringe kunst ud til så brede kredse som muligt.

Jeg vil også nævne, at en kommune-lærer fornylig har rejst og igangsat bestræbelser for at bringe moderne kunst ud på det indkaldte mandskabs belægningsstuer, og selvom der kan være divergerende opfattelser med hensyn til hensigtsmæssigheden og nytten heraf, så er der dog herved sat et arbejde i gang, som jeg synes fortjener at blive understreget ved denne lejlighed.

Den vej, vi nu skal til at betræde, er ganske vist ny i Danmark, men ingenlunde andetsteds. Jeg gør opmærksom på, at det i betænkningen anføres, at man bl. a. i Belgien, Frankrig og Holland, ja, selv i det slagne Tyskland, har været i stand til efter krigen at yde en ikke helt uvæsentlig støtte til kunstneriske formål ved opførelsen af offentlige bygninger. Også Sverige har jo haft sådanne arbejder i gang i lang tid.

Det slog mig med forbavselse og glæde at se, at Oslo by gennem de sidste 36 år gennemsnitlig har ydet 1 mill. kr. om året til kunstneriske formåls fremme i Oslo. Vi ved jo alle, at der møder os mange kunstværker af vidt forskellig art i Oslo, og nu forstår man det bedre, når man erfarer, at denne by har ofret ca. 1 mill. kr. om året gennem en menneskealder.

Jeg nævnte før Aarhus, og jeg gør det igen, fordi eksemplet derfra med al tydelighed viser, at snakken om, at man ikke har råd til det, slet ikke passer, for når der i en by findes folk med vilje og tro på en sag, så er der også penge til det, og det vil der også være mangfoldige andre steder, hvor man på husmandsmanér behandler disse i mange henseender alvorlige spørgsmål, i hvert fald alvorlige for dem, hvis interesse de omfatter, men også for borgerne i de pågældende byer. Der er sikkert muligheder for at nå langt videre ad denne vej, når der de forskellige steder findes folk med interesse på dette felt.

Jeg har bemærket mig, at lovforslaget først og fremmest tager sigte på statslige bygninger — ikke alene nybygninger, også